

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Pasivitate sau activitate?

de
Dr. Eugen de Lemény.

XII.

Dacă ne simțim neîndreptățiți prin actuala lege electorală, nu avem să ne busumflăm și să ne așezăm la o parte punând mâinile în sin, pentru-că acesta purtare a noastră nu impune nimănui, și nici nu ne poate ajuta nimica.

Partidul guvernamental ar fi prost, dacă fără nici o silă ar schimba în defavorul său legea electorală existentă.

Nu e prost cine mână șapte pite, ci e prost cine le dă, — vorba Românului — și din acest proverb, cu toate că „Tribuna Poporului” e atât de amabilă, încât îmi denegă ori-ce judecată logică, citez a trage concluziunea, că: prost ar fi partidul liberal dacă nu ar mânca cele 7 pite pe cari i-le dă partidul național român.

A se busumfla și supăra nu însemnează a face politică și nu însemnează a lupta. Dacă voim să ajungem la ameliorarea situațiunii în care ne aflăm astăzi, dacă voim să forțăm schimbarea unor legi cari sunt foarte nefavorabile pentru noi, trebuie să creăm prin acțiunea noastră astfel de împrejurări, a căror forță să fie în stare a tulbura apele politice regatului ungar.

Acosta este posibil pe două căi: pe cale legală și pe cale ilegală. Calea legală poate fi într-un stat constituțional numai și numai lupta parlamentară, calea ilegală ar fi revoluțiunea.

Pasivitatea parlamentară numai atunci ar putea fi privită de cale pe care am putea ajunge la realizarea aspirațiunilor noastre naționale, dacă prin abținerea s'ar putea zădărnici ori-ce lucrare a parlamentului ungar, prin urmare s'ar putea împedea votarea parlamentară a bugetului și a contingentului de recrută, fără de cari guvern ungar nu poate exista. Dacă am putea noi face acosta prin pasivitate parlamentară, atunci ași înțelege și eu rostul acestei tactice; dar camera deputaților poate să aducă hotărâri valabile îndată ce sunt prezenți 100 din 411 deputați. Ași înțelege pasivitatea și în cazul acela, dacă alegătorii români din cercurile electorale curat românesci ar putea prin abținerea zădărnici ori-ce alegere de deputat și astfel ar putea ajunge cel puțin la atâta, ca cercurile electorale românesci să nu aibă reprezentanți în parlament. Dar constituția Ungariei spune, că dacă din ori-care cerc electoral, un singur alegător candidă o persoană ore-care de deputat și dacă la alegerea defiptă nu se prezintă un contra candidat, atunci singurul candidat se declară de ales, chiar și în cazul dacă la alegere nu s'a prezentat nici un alegător; ear' cercul electoral respectiv de jure trebuie să fie privit ca având reprezentant în parlament.

Alegere de deputat se întâmplă deci în fie-care cerc electoral românesc, chiar și atunci, când alegătorii români s'ar abține dela alegere, căci în fie-care cerc se află, nu numai câțiva, dar mulți indiviți străini și români, cari îi fac guvernului plăcerea de a candida o persoană plăcută partidului guvernamental.

Dar' abstrăgând dela cele espuse, ași înțelege pasivitatea politică — nu

ca armă, ci ca espresiunea unei consecuențe demnă de o cauză mai bună, — în cazul când noi Românii ne-am abținé dela eserciarea dreptului electoral atât activ cât și pasiv. Dar' ce vedem? Alegătorii români din toate cercurile electorale merg la urnă cu droia și votează pentru candidatul guvernamental, zi: semit sau filosemit.

Ce privește iarăși dreptul electoral pasiv, sau dreptul de a putea fi ales deputat, încă nu stăm mai bine; avem astăzi deputați români mulțori, cari deși cu toții sunt membri ai partidului liberal (va să zică, nu numai că au delat la liberali conclusele conferențelor naționale, dar' au mai comis și un alt păcat, au intrat în rîndurile dușmanilor nostri), cu toate acestea se bucură de cea mai mare vază. Față de aceste stări este, așa cred, la loc întrebarea, că ce sancțiune au conclusele conferențelor naționale și ce are să se întâmple cu acei români, cari desconsiderând conclusele conferențelor naționale alergă la urnă pentru-ca să-și dea votul pentru vre-un candidat străin sau român, și la ce tratament au să fie supuși acei Români, cari desconsiderând dispozițiunile programului național candidă pentru deputație?

Zace în natura lucrului, că conclusele conferenței naționale nu pot să aibă sancțiune legală, din simplul motiv, că conferența națională nu este corporațiune legislativă; dar' dacă am avea cât de cât o organizațiune de dai dămne, atunci acele concluse s'ar putea înzestra cu o sancțiune socială zdrobitoare pentru ori-care Român, care ar cuteza a comite păcate naționale.

Boycotul social și economic ar trebui să fie pedepsa acestor fel de oameni.

Societatea română, opiniunea publică română, ar trebui să fie controlul natural al conduitei naționale a fie-cărui Român, și acest for ar avea să nimicească cu afurisenia sa ori-care ființă română, care cutază să păcătuască în contra programului național.

Nu vorbesc de alegători, cari în urma lipsei totale de organizațiune sunt mânăși la urnă ca oile la ocol; dar' vorbesc de oameni cari s'au folosit de dreptul electoral pasiv punându-se în candidație pentru vre-un mandat de deputat dietal.

Ce se întâmplă cu acești bărbați? Nu numai nimica, dar' ei se bucură în tot locul unde ajung, de primirea cea mai călduroasă și de o vază mai mult de cât alți bărbați, tot atât de inteligenți și capabili, cari însă țin morțiș la conclusele conferențelor naționale. Eu sunt d. e. cu desăvârșire convins, că dacă Dr. Nicolae Șerban de Voila s'ar opri astăzi cu trăsura lui cu 5 cai înaintea casei Dlui Dr. Ioan Rațiu, sau a ori și cărui alt fruntaș român, s'ar bucura de o primire cu mult mai călduroasă și mai distinsă, de cât aceea de care ași avea eu parte dacă mi-ași permite să-i fac vizită.

A fost un timp, — sunt numai câțiva ani de atunci, — când eu, deși eram bine cunoscut cu Dr. Șerban, în idealismul meu prost evitam ori-ce convenire cu el, pe simplul motiv, că el a spart solidaritatea națională și a desconsiderat conclusele conferenței naționale dela 1881. Astăzi firește că judec altfel; astăzi zic, că Șerban nu a comis și nu a putut comite nici un

păcat, fiind-că nici-când nu a existat nici pasivitate parlamentară nici solidaritate națională.

Dacă cu toate acestea vin bărbați fruntași și pe basa unor concluse aduse într-un conventicol ținut în Clușiu, proclamă cu gravitate, că poporul român persistă și pe viitoriu pe lângă pasivitate (?), devine chestia curat ridicolă, și nu numai din motivul, că se îmbracă în haina adevărului o minciună politică din cele mai grosolane, ci și pentru aceea, fiind-că după cum voi arăta mai jos, nu conventicole au să decida asupra sorții noastre, ci avem noi pentru acestea un alt for.

Dacă după cele espuse, de pasivitate nu poate fi vorba, ne mai stau deschise două căi: activitatea parlamentară, ori revoluția.

Cu toții bine știm, că de revoluție nici vorbă nu poate fi, din o miia de cauze, pe cari nu le voi înșira aici, fiind-că nu voese să mi-se reproșeze din nou că-mi bat joc de „gloria trecutului”. Remâne deci, ca ultim mod de luptă, numai activitatea parlamentară!

Mai sus am accentuat, că după cum stau lucrurile astăzi, nu vom putea alege nici jumătate din deputații câți ni-ar compete după cercurile electorale în cari suntem în majoritate covârșitoare. Acosta nu numai din cauză, că censul electoral pentru Transilvania este foarte înalt, dar' mai cu seamă din cauză, că în urma lipsei totale de organizațiune, de care suferă partidul național, listele electorale, într-o cât ne privește pe noi, sunt neglijate cu desăvârșire.

În ultimii 20 ani poporul nostru a înaintat în privința economică în măsură considerabilă. Avem astăzi mii și mii de bărbați, cari plătesc darea de stat recerută pentru eserciarea dreptului electoral activ, și cari cu toate acestea nu sunt consemnați în listele electorale, ear' cine nu este introdus în listele electorale nu poate avea drept de vot nici atunci dacă ar plăti dare anuală un milion de florini.

E foarte trist că stă lucrul astfel, dar' trebuie să ne călcăm pe inimă și să recunoscem, că la toate acestea noi suntem de vină, resp. bărbații aceia, în cari noi ni-am pus totă încrederea. Înțeleg foarte bine, că după încordarea colosală a puterilor intelectuale, morale și materiale, pe cari ni-le-a cauzat ultimul memorandum cu toate urmările sale funeste, a trebuit să urmeze reacțiunea, a trebuit să urmeze o oboselă generală și un dor de odihnă. Înțelegeam deci, dacă în timp de un an ori doi, ori trei, după agitațiunea celor judecați în procesul memorandumului, nu se făcea nimica; dar' ca timp de șapte ani să nu se facă absolut nimica, asta nu o pot înțelege, căci aici nu mai este dor de odihnă, motivat prin legile psihologice și fisiologice, ci este curată lene și indolență.

Dacă cercurile noastre normative timp de șapte ani nu făceau nimica alta, decât controlau listele electorale, veghiau să nu fie lăsat afară din ele nici un alegător român, și astfel făceau totuși ceva, și aveau titlu de drept la recunoștința noastră. Dar' așa?? La ce să mai vorbim însă de aceea ce nu a fost și putea să fie? ...

Sibiu, 26 Iuliu n.

Fără spese. Printre aderenții partidului independist s'a pus la cale o mișcare în direcția, ca la alegerile dietale ce tot mai mult se apropie, să nu primescă nimeni bani, sub nici un titlu, prin urmare nici spese de călăușie să nu se plătească nimănui, ca astfel alegerile independenților să se facă fără spese.

Candidatura lui Bánffy. Alegătorii din Buda-veche au intențiunea să ofere fostului ministru-president Bánffy candidatura de deputat la alegerile generale dietale, și se zice că baronul Bánffy ar fi gata să primescă candidatura, în care va să treacă apoi să se retragă din postul ce-l are acum ca mareșal suprem de curte. Pote-că tocmai acosta se intenționează: curățirea curții regale de un — Bánffy.

Primarul Fiumei, Dr. Mayländer și-a espriat dorința de a se retrage din postul la care l-a ridicat încrederea concetățenilor sei, ceea-ce nu e spre plăcerea compatrioților nostri, fiind-că le este mare temerea, că urmașul lui Mayländer nu va avea popularitatea, tactul și prudența pe care o are acesta, întru aplanarea divergențelor ce tot mai există între guvernul magiar și orașul Fiume. Oare nu cumva tocmai împrejurarea acosta face necesară retragerea lui Mayländer din postul de primar al Fiumei?

Primul desgustat. Deputatul cercului Becicherecul-mic, în comitatul Timiș, dl Bessenyei, și-a depus mandatul și a eșit din partidul guvernamental, din motivul, că i-s'au pus doi contracandidați din acelaș partid, pentru cari cercurile normative comitatense par a avea mai mare afecțiune decât pentru deputatul din trecut; și lucrul acestu fostul deputat nu l'ține compatibil cu sinceritatea! Adece, sunt acri strugurii.

Sirbii liberali au ținut conferență în 21 Iulie la Neoplanta, în care au decis convocarea unei adunări mari naționale, pe la finea lui Septembrie, în care se va lua hotărâre cu privire la atitudinea ce o vor observa Sirbii la alegerile dietale viitoare. Sirbii radicali încă au convocat în același scop o întrunire publică la Becicherecul-mare. Așa ne spun ziarele magiare.

Convenția militară cu România. Referitor la știrea, că generalul Beck, șeful statului major din armata austro-ungară, ar fi legat în numele Monarchului nostru convenție militară cu România, în sensul comunicat în numărul trecut al fței noastre, se asigură din parte cu totul competentă, că legarea unei asemenea convenții nu a fost necesară, fiind-că ea există dela anul 1890, când a fost încheiată la Ischl, între Monarchul nostru și Regele Carol al României.

Convocarea parlamentului. Douăzeci de deputați opoziționali au subscris petițiunea ce va fi adresată presidentului camerei magiare, în chestia imediată convocării a parlamentului, pentru a se pronunța asupra gravei acuze, ridicată în contra fostului prim-ministru Bánffy, care, pentru-ca să se potoa susțină la putere, era gata să suspendeze constituția țării. Se crede că dieta va cere să i-se comunice textul procesului verbal, luat atunci în consiliul de ministri, pentru a se convinge, într-o cât sunt vinovați ca complici ministrii Lukács, Fejérvary, Darányi, Wlassics și Cseh, cari făceau parte și din cabinetul lui Bánffy.

O somație întârziată.

Ziariul național „*Drapelul*” din Lugoj, ocupându-se în numărul din urmă cu acei rătăciți din sinul neamului nostru, cari dornici de mărire și de înălțare fiind, umblă după deputăție și 'și pun candidatura în cercuri românești pe „*barba proprie*” și cu programe străine de programul nostru național, — ne somază pe noi, *propagatorii ideilor activiste*, să ne precisăm bine pozițiunea față de aceste „*simptome triste*”, pentru-că datori suntem și noi să condamnăm astfel de „*aparitiuni triste și nesănătoase din sinul nostru*”.

— „Este timpul suprem, — încheie „*Drapelul*”, — ca acei teoreticieni ai noștri, cari în numele „*moralei*” recomandă partidului nostru național intrarea în activitate parlamentară, să dea încă de cu vreme pe față că nu au nimic comun cu aceste simptome bolnăvicioase, ca să nu mai asistăm la tristul fenomen cum sub egida activității este sedus poporul nostru să participe la mișcări electorale diametral opuse cu interesele poporului român din țările coronei S-tului Ștefan.”

Suntem perfect de acord cu confracții dela „*Drapelul*”. Și într-un cât somația lor ne este adresată și nouă, sau poate chiar numai nouă, celor dela ziariul acesta, n'avem să le răspundem decât numai atâtă, că prietenșca lor somațiune ni-a venit cu o întârziere de două săptămâni și mai bine.

Posiția ziariului nostru, față de candidările reslete despre cari vorbește „*Drapelul*”, a fost precisată, — tocmai în sensul dorit de confracții noștri lugoieni, — în prim-articolul din numărul 70 al fôei noastre (apărut în 9 Iulie n.), în care ziceam următoarele:

— „Ori-cât de mari aderenți și propagatori ai politice de activitate să fim, precum de fapt suntem: mărturisim, că nu ne putem însuși pentru *astfel* de candidați luați din sinul neamului nostru, din motivul, că nu suntem pentru politica de activitate făcută pe propria socotă și cu programe abătătoare dela programul nostru național, ba chiar contrare aceluia, ci suntem pentru o activitate parlamentară decretată din partea partidului, cu observarea strictă a organizării noastre politice și pentru intrarea în luptele electorale cu candidați nominați din partea partidului, pentru cari partidul să iee răspunderea, fiind-că prin ei partidul ar fi reprezentat în parlament.

Ori-ce altă candidare și ori-ce altă luptă electorală, dată din partea Românilor, cu toate că dorim din inimă să avem cât de mulți deputați români în parlamentul țării, credem că nu poate avea aplacidarea obștei românești, pentru-că nu corespunde intereselor partidului național român, cari sunt interesele poporului român din patria acésta.”

Dacă deci somația ne sună și nouă, „*Drapelul*” și-a greșit adresa.

Dar' așa o pășce omul, când face gazetă fără să cetască gazete, și când citează din biblie, fără să cunoască biblia.

Fondul de pensie.

Instrucțiune

pentru fondul de pensii al arhiepiscopiei gr.-ort. române din Transilvania.

(Urmare.)

§. 6.

Dacă vre-un membru al fondului de pensii intră în vre-o funcțiune care nu este împreună cu beneficiul de pensie, consistoriul la cererea lui îi poate reserva dreptul la fondul de pensii conform pozițiunii ce a avut-o, la din contră se aplică față cu dînsul dispozițiunea §-lui 25 din statut.

§. 7.

Solvirea tacselor.

a) Din partea membrilor.

Fie-care membru al fondului de pensii e datoriu a solvi o rată din taca fundamentală și taca anuală la intrarea în oficiu, ear' presbiterii și diaconii cu ocașunea chirotonirei, în sensul §-ului 5 din statut.

§. 8.

Dacă vre-un membru al fondului de pensii înainteză în un oficiu mai bine salariat, i-se statoresc tacele în sensul statutului, și i-se estradă libel nou, având de a solvi deodată la intrarea în oficiul cel nou, atât diferența tacei fundamentale, cât și a tacselor anuale pentru trecut.

§. 9.

Dacă vre-un membru al fondului de pensii devine într'un oficiu cu dotațiune mai mică, i-se statoresc tacele de nou, conform pozițiunii ce o ocupă, și i-se estradă libel nou, ear' diferența dela taca fundamentală și anuală i-se restituie fără interese.

§. 10.

Statorirea tacselor membrilor fondului de pensii se comunică autorității sub a cărei imediată iurisdicțiune stă respectivul, și oficiului de cassă, de unde respectivul beneficiat își primesce salariul, respective dotațiunea.

§. 11.

Solvirile la fondul de pensii dela funcționarii cu salarii fixe se detrag conform dispozițiilor §§-lor 5 și 7 din statut, de oficiul de cassă, care efectuează solvirea, și contându-se în regulă, se cuităză în libelul de solvire, și apoi se administrează imediat la consistoriu.

Oficiile de cassă sunt responsabile pentru esacta efectuare a acestei dispozițiuni.

§. 12.

Protopresbiterii, preoții și profesorii efectuează solvirile direct la cassa arhiepiscopescă.

b) Din partea comunelor bisericesci.

§. 13.

Fie-care comună bisericescă contribuie la fondul de pensii taca anuală, normată în sensul §-lui 8 din statut.

§. 14.

Dacă vre-o parohie are una ori mai multe filii, la solvirea tacei contribuie și acelea în proporțiunea numărului sufletelor.

§. 15.

Dacă într-o comună bisericescă se sistemisază o parohie nouă ori se reduce, dacă vre-o materă devine filie ori filia devine materă, sau dacă se sistemisază vre-un post de capelan, acésta se notifică consistoriului în ședință plenară.

§. 16.

Statorirea tacselor pentru comunele bisericesci o face consistoriul, ca senat epitropesc, și estradă fie-cărei comune bisericesci câte un libel de solvire după formularul D.

§. 17.

Comunele bisericesci solvesc tacele anuale la oficiul protopresbiterial concert, care e datoriu să le înainteze la consistoriu în primul pătrar al fie-cărui an.

§. 18.

Discul.

Resultatul discului purtat pentru fondul de pensii se introduce în jurnalul de cassă în percepțiuni și erogțiuni, ear' oficiul parochial cu raport în scris îl transpune la oficiul protopresbiterial cel mult în 10 zile după Dumineca Florilor, respective după a două zi de Rusalii, înaintează sumele colectate la consistoriu pe lângă un conspect după formularul E.

§. 19.

Intercalariile din parochiile vacante.

Devenind vre-o parohie vacantă, senatul bisericesc comunică senatului epitropesc următoarele date:

- a) ziua, luna și anul devenirii în vacanță;
- b) dacă după repausatul paroch au rămas văduvă sau orfani;
- c) dotațiunea parochiei;
- d) numele și locuința administratorului parochial.

(Va urma).

„Asociațiunea.”

Convocare.

Onorații membri ai despărțământului precum și toți sprijinatorii Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român sunt prin acésta invitați a participa la I-a adunare generală anuală a acestui despărțământ, cese va ține Duminecă în 11 August a. c. st. n. la *Mercurea*, după următoarea

Programă:

1. la 9 ore serviciu divin în biserica din localitate;
2. la 11 ore deschiderea adunării prin directorul despărțământului;
3. raportul comitetului și proiectul de budget pe anul viitor;
4. esmiterea unei comisii pentru câștigarea de membri noi și încasarea de taxe;
5. eventuale disertațiuni;
6. raportul comisiei de sub punct 4;

7. delegarea a 2 reprezentanți ai despărțământului la adunarea generală a Asociațiunei;

8. Eventuale propuneri în favorul Asociațiunei;

9. esmiterea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării.

Din ședința comitetului despărțământului, ținută în *Mercurea* la 20 Iulie a. c.

Dimitrie Munthiu
notar.

I. Droc
director.

Convocare.

Adunarea cercuală a despărțământului „*Oșorheiu*” al Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român” este convocată pe Duminecă în 22 Iuliu (4 August) a. c. după amiază la 3 ore în comuna *Sân-Craiu*.

Pe lângă programa oficială se vor ține discursuri de interes public și va urma o *petrecere de vară cu dans*.

Se invită la adunare toți iubitorii de înaintare ai poporului român.

M.-Oșorheiu, din ședința comit. despărțământului ținută la 12 Iuliu 1901.

N. Maneguiiu
dir. desp.

Revista esternă

Re'ntôrcerea lui Krüger. O telegramă din *Roma* vestesce, că priu Octobrie presidentul Krüger va sosi acolo, de unde va merge apoi la Neapol spre a se imbarca pentru a se re'ntôrce acasă în patria sa.

*

Misiunea lui Mihailovici la Constantinopol. Marți s'era a plecat din Constantinopol mare-ducele rusesc Alexandru Mihailovici. Referitor la acésta vizită se svonesce că mare-ducele a avut misiune să convingă pe sultanul despre necesitatea de a recunșce independența *Bulgariei* și s'el înduplece a se invoia la anectarea *Cretei la Grecia*.

*

Armata engleză în Africa, conform raportului prezentat dietei, în luna Iunie consta din 95.410 albi și 23.489 indigeni. Și acésta enormă armată mănă bătaie de la o mână de Buri! Din cauza acestor multe trupe ocupate în Transvaal, conform declarației ministrului de războiu Brodrick făcută în ședința de Marți a dietei engleze, nici nu se vor face la toamnă manevre mari în Anglia.

*

Războiul Burilor. Kitchener raporteză din Pretoria, că Burii de sub comanda lui Schepper au despoiat și aprins un tren care aducea din Capstadt muniție și provisiune.

În același timp generalul French raporteză, că între munții dela Cradoek colonelul Crabbe a avut luptă grea cu Burii; caii Englezilor au fugit, ear' soldații după luptă de o zi într'ăgă au fost siliți să se retragă spre Mortimer. Conform rapórtelor, pierderea Englezilor nu e mare.

„Times” are telegramă din Krügersdorp ddo 22 Iulie, conform căreia colonelul Allenby

FOIȘORA

Din dreptul canonic estern.

de Dr. Petru Șpan.

(Urmare).

Măneacă din acest punct de vedere, este foarte justificată cererea ômenilor de bine de a pretinde, ca fie-care biserică să nu se îndepărteze dela misia ei apostolică, ci cu tărie și încredere în atotputernicul D-zeu, creatorul și susținătorul ei, să o *întărescă*, să o *fortifice* și să-i *dee* mijlocele necesare, pentru a pute să-și îndeplinească cu conșciențiositate înalta ei chemare.

Biserica noastră din *Ardeal* după cunoscințele istorice, că ne-au rămas slavă D-lui, nu poate fi învinuită, că ar fi căutat să adreseze cuvinte de *ocură* altei biserici creștine, cu atât mai puțin poate fi învinuită că de fapt ar fi și încercat să apese pe altele; durerer însă, acest spirit creștinesc plantat în inima ei, n'a fost observat de celelalte biserici surori din patrie. Așupritu-ne-au *Calvinii*, batjocoritune-au *rom.-catolicii*, ba chiar și frații *greco-catolici*.

Purcând din aceste puncte de vedere e prea natural, că noi pretindem, ca biserica pe basa iubirii reciproce să se *ajute împrumutat*, să și erte greșelile una alteia, căci eventualele greșeli nu sunt ale bisericei ca instituțiune, ci sunt ale persoanelor, cari se țin de acele biserici. Așadară a învinui o instituțiune din cauza greșelilor unor persoane, înseamnă a confunda subiectul cu obiectul, ceea ce la nici un cas nu e consult și nici nu-i bine.

În acest sens *pretindem*, ca fiecare biserică să-și *considere* ori-ce altă biserică creștină *sieși de biserică sororă* și precum după morala creștină surorile cu iubire trebuie să se tracteze și să se ferască de a veni în c'ertă, astfel și bisericile creștine cu asemenea iubire și încredere să se tracteze unele pe altele, căci nu-i lucru mai uricios, decât a trăi frații în vrajbe și discordie, când scim că scris este: „*lată cât de plăcut și de frumos este a vieții frații împreună*”.

Din dreptul canonic intern.

1. *Legislația bisericescă.*

Ca ori-ce instituțiune, biserica nu putea fi nici ea fără a-și *ave* *legile ei* determinătoare pentru *conduita elementelor* din cari se compune organismul bisericesc.

Cercetând *sf. Scriptură* și scrierile *sf. Părinți*, înainte de toate ne oprim chiar la învățăturile lui Iisus Christos.

Povețele și normele de viață ce ni-le-a dat *Iisus Christos* prin *cuvântul și fapta sa*, au fost, sunt și vor fi totatătea *norme, reguli și legi*, — *decisive* pentru noi, cari ținem să fim membri ai bisericei creștine.

Ôre nu sunt lege cuvintele lui Iisus către apostolii sei: „*Mergând învățați toate neamurile, etc.*”

Tot astfel nu e ôre lege, când Iisus zice: „*De-ți greșesce fie fratele tău, mustră-l într'ă tine și într'ă el, și de nu va urma cuvintelor tale, chiamă mărturii, căci în gura celor 2 martori este tot adevărul; și de nu va asculta nici de voi, dă-l soborului, ear' de nu va asculta nici de biserică, să-ți fie fie ca un păgân și vameș*”?

Și apoi cuvintele dela taina *Eucharistiei*, care le-a rostit la cina cea de taină: „*Luați măncați*” etc.

Ear' ca directivă a bisericei pentru viitor ni-a lăsat sensul cuvintelor: „*Unde sunt 2 sau trei adunați în numele D-lui, acolo sunt și eu în mijlocul lor*”; ceea ce indică punerea bisericei pe bazele largi ale *constituționalismului*.

În sensul acestor expresiuni, precum și basați pe procedura *Apostolilor* la instituirea *Diaconilor*, țin-m sus și tare, urmând geniului lui Șaguna, că biserica adevărat creștină *nu* poate să aibă altă organizație, decât cea constituțională.

Combatem deci *absolutismul și pseudo-constituționalismul* și cerem, ca în biserică să se lasă *tuturor organelor* cea mai mare *libertate*, ca astfel fie-care element în parte să se p'otă desvolta pe deplin, ear' *tote* laolaltă să contribuie la *renascerea, întinerirea și învigozarea* bisericei creștine.

Ne *închinăm* geniului marelui Șaguna, care și în punctul acesta a știut să *nimerescă* cea mai *bună cale*, pe care pășind noi, urmașii lui, putem fi siguri de triumful bisericei noastre culturale și politice.

Când o zicem acésta, avem acea firmă convingere, că *politica română*, dacă s'ar fi pus pe bazele indicate de el, astăzi ar fi putut să ne dea rezultate deși nu splendide, dar totuși îmbucurătoare, și credem că și în viitor rezolvarea marei chestiuni române din Transilvania și Ungaria va atârna în mare parte dela urmarea impulsului cultural dat de Șaguna.

În istoria bisericescă aflăm că biserica

raporteză că preste 1000 de Buri au trecut zilele acestea pe la Kroenbaast (lângă Kriegersdorf). De altmăd se confirmă și din spusele Burilor capitulați, că toți comandanții buri se pregătesc să deie o nouă năvală spre sud.

NOUTĂȚI

Serbare militară. O frumoasă serbare militară a decurs în 23 Iulie la Viena. — Regimentul 43 de infanterie a serbat amintirea bătăliei de la Custoza, în care Românii au luptat cu atâta bărbăție și bravură încât au învingut pe Austriacii asupra Italianilor la anul 1866.

Serbătorea a avut dimensiuni mari și a fost cântată de acest regiment. — Zărele Vieneze „Reichswehr”, „Deutsches-Volksblatt” și „Fremdenblatt” aduc rapoarte lungi și laudă ceremoniile religioase și dinasticismul Românilor.

Serbarea s'a început cu liturgia campestre, celebrată de vrednicul preot militar Pavel Boldea.

Răspunsurile rituale în decursul liturgiei au fost cântate pe note foarte frumoase de 30 coriști sub conducerea suboficerului Magariu din Birlăste, ear' dintre soliști s'a distins într-o altă suboficerul Ionescu din Jupalnic.

Atât la serviciul divin cât și la petrecerile naționale, începute cu „Călușierul” și „Bătălia” jucate admirabil de tinerii în mândrul costum bănățenesc din ținutul Bocșa, și în decursul frumoseilor cântării naționale se putea ați pe fața feciorilor mândria națională, care a și fost respălată cu aplauze puternice de publicul vienez și de un număr mare al membrilor coloniei române.

Spre știrea celor interesați. Deore-ce anul școlar în seminarul arhidieceșan se începe după calendarul chigieșan, cererile pentru primire în seminarium la tot cazul au să între aici până în 1 August a. c. v., căci cele trimise mai târziu nu se vor pute lua în considerare.

Examen de calificățiune. Teol. abs. Ioan Holerga din Magărei a făcut examenul de calificățiune preotesc eri în 12/25 și a abținut calculul general bine.

† **Vasilie Maxim.** Cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcitorilor, că iubitul nostru fiu respective frate și unchiu Vasilie Maxim, tehnic cursul al II-lea, și-a dat nobilul suflet în mâinile creatorului Joi, în 12/25 Iuliu la 5 ore d. a. în florea vieții de 22 ani. Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor depune spre vecinica odihnă Sâmbătă, în 14/27 Iulie la 10 ore a. m. în cimiteriul bisericii române gr. or. din Avrigh. — Fie-i țărina ușoară! *Avrig.* în 12/25 Iulie 1901. Ioan Maxim, tată. Ioana Maxim, mamă. Ioan Maxim, jun. George Maxim, Maria Maxim, frați și Vasilie Maxim unchiu.

Archiducele Carol -- în Ardeal. Micul archiduce Carol Iosif Francisc, fiul arhiducelui Otto și -- după toate prevederile -- fiitoriu împărat și rege al nostru, a sosit luni la Alba-Iulia, însoțit de șambelanul seu de curte. La gara din Teiuș era așteptat de episcopul rom. catolic din Alba-Iulia. De acolo va face excursiuni prin munții au-

veche a considerat sinódele, ca singurele, cari au avut dreptul și datorința de a da și crea legi.

Avem sinóde ecumenice și locale, accentuăm însă, că dintr-o canoane aduse în aceeași sinode numai pe acele le luăm, cari corespund spiritului timpului nostru, pe celelalte le declarăm de obsolete, adică eșite din us.

Incât privește viața noastră bisericească, dela Șaguna încôce, competența de a da legi este rezervată sinódelor începând de sus în jos și de jos în sus și anume: sinódelor parochiale, protopresbiterale, eparchiale și sinódelor provinciale sau congresului național-bisericesc. (Va urma).

Vorbe înțelepte.

Când te întâlnești cu cel ce i-ai făcut bine, nu-i aduce aminte de sprijinul ce i-ai dat; dar' când te întâlnești cu binefăcătorul tău, adu-ți aminte de fapta lui.

Nu te plânge de vremea în care trăiești. Dacă o găsești rea, tu nu ești aci s'o faci mai bună?

referi și la cetatea Hunedóra. Micul Alteță călătorește incognito, face călătorie de studii, și astfel primiri oficiale și serbătoriri nu i-se fac. De aci provine, că nici în Sibiu nu i-s'a făcut nici o primire oficială.

Fiica moștenitorului. Se telegrafază din Conopist (Boemia) că soția moștenitorului Francisc Ferdinand a născut alaltăieri o fetiță. Mama și noulăscuta se află bine. Archiducea Maria Terezia, mama vitregă a moștenitorului, se află în Conopist la nora sa.

Osândit fără vină. Înainte de asta cu 4 ani Anton Bonyák din Dobro fusese aflat mort în pădure. Cu comiterea omorului fusese bânuit Ioan Kosák, pe motivul că de mai mult timp trăia în grea dușmănie cu Bonyák. Acesta bănuia că mai fiind înțătomorului împrejmuirea că pe comiterii omorului Kosák umbrase prin pădure, la venat de contrabandă, ș'apoi glonțul aflat în trupul victimei semănând cu glonțele folosite de Kosák — a fost osândit la opt ani de temniță și acum se află închis la Ilava. La începutul săptămânii trecute însă Ioan Laczó, care după moartea lui Bonyák luase în căsătorie pe veduva acestuia, fiind dus la primărie și luat la răspundere pentru un furt, a implicat în cauză și pe soția sa. Gendarmii au mers deci acasă la dînsa și i-au zis următoarele: Acum știm deja totul, chiar și cele de demult. La auzul acestora femeia s'a spăriat cumplit și a declarat că Laczó a implicat-o în afacere fără să fie vinovată, fiindcă ea când s'a măritat după el nu știa că el a împușcat pe soțul ei de mai înainte. La acesta deștiinuire neașteptată Laczó a fost luat de scurt și după ce femeia i-a spus în față că el e uciagașul, a mărturisit. Imediat s'a trimis tribunalului raport telegrafic, ear' acum se așteaptă să ese la fața locului comisiune de investigare.

Telefon între Budapesta și Praga. Inconștientul de comerț al Austriei, în conștientul de comerț al Austriei, a conș, ca de la 1 August 1901 să se inactiveze legătura telefonică directă între Budapesta și Praga. Instrucțiunile de întrebuințare a telefonului e aceeași ca la linia Budapesta — Viena. Taxa e 4 corone de fie-cari trei minute; pentru întrebuințare urgentă e 12 corone.

Posturi de concepști la guvernului în Bosnia. În secția financiară a guvernului bosniac sunt a se îndeplini în curând mai multe posturi de concepști-adjuncți, (în rangul de plată X.) și practicanți de concepști (în rangul de plată XI). Concepști-adjuncți vor avea 2200 corone salariu și 640, eventual 800 corone adaus, ear' practicanții vor avea 1600 corone.

Cei cari voesc să competeze la vre-unul din aceste posturi, să-și înainteze petițiunile la guvernul regnicolar al Bosniei și Herțegovinei în Serajevo, adjustate cu: carte de botez, testimoniu de maturitate, absolutoriu de la facultatea juridică, atestat că au făcut examenul (rigorósele) de stat, atestat medical. În petiție trebuie să se arete cunoștința de limbi a petentului.

Concurenții aflători deja în serviciu de stat au să-și înainteze petițiunile pe calea autorității lor superioare. Petițiunile înainteate direct guvernului din Serajevo trebuie provăzute cu timbru de 80 fileri (bosniac), ear' cele înainteate prin autoritatea de ungare ori austriace, cad sub competența de timbru conform normelor în vigoare în statul respectiv. Aclusele de proveniență ungără ori austriacă, timbrate conform normelor din statul provenienței lor, nu mai trebuie provăzute cu timbre bosniace nici în cazul că sunt alăturate la petiții adresate direct guvernului din Serajevo. În lipsa timbrelor bosniace se va accluse la petiție prețul lor.

Dr. Maximilian Popovici, chimist, inspector la regie (Belvedere) în București, cu considerare la scopul nobil ce „Reuniunea sodailor români din Sibiu” îl urmărește prin întemeierea fondului de 20 bani, merit pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pe sēma meseriașilor români din Sibiu, a adiministrat la numitul fond suma de 100 lei (95 cor. 20 bani), încassată într'un cerc de amici binevoitori și spriginitori ai cauzei meseriașilor nostri. Fapta nobilă a distinsului nostru compatriot Dr. Max. Popovici se laudă prin sine însăși.

† **Metropolitul Clement.** Alaltăieri a răposat în Sofia metropolitul Clement, presidentul sfântului sinod al Bulgariei. Rusofil, metropolitul făcea opoziție mare politiceii lui Stambulov, care într'un rînd îl arestase chiar. După asasinarea lui Stambulov a avut mare influință asupra politiceii bulgare; el a fost conducătorul deputației de milogire la Petersburg spre a cere ertare pentru politica anti rusăscă urmată de Stambulov. Pe atunci rapoartele ziarelor spuneau, că metropolitul s'a pus în genunchi înaintea țarului și plângend

fi cerea ertare pe sēma Bulgariei. În literatura bulgara metropolitul Clement are loc de frunte; a scris chiar și drame.

Hymen. Dumitru A. Mosora și Maria Turdeșan anunță celebrarea cununiei lor pe Duminecă în 15/28 Iuliu 1901, la 4 ore p. m. în biserica mare din Seliște.

— **Partenari Mateiu,** teolog abs., și domnișora Silvia Vintilă din Coroiu Sănmartin, se vor cununa în 4 August n. în biserica gr.-or. din C. Sănmartin.

Pensiunile honveților din 48. Ministrul-president Szell, mănecând din faptul că și acum, după 53 de ani numărul „honveților” cari trag de la stat pensii și ajutoare trece peste 9500 și că pe lângă cele 800.000 de corone credit anual votat în scopul pensionării și susținerii „honveților” încă tot mai „sustă necesitatea de a trece cu 230.000 corone peste suma bugetară, — a dat un ordin dto 11 Iuliu a. c., prin care normeză modalitățile legit mării foștilor honveți, (până acum toți nevoiesii se dădau de foști honveți, ca să se susțină din vistieria statului) și fixeză totodată și suma pensiunii fiecărui rang în următoarele: generalii 4000 corone, colonelii 960, subcolonelii 816, majorii 720, căpitani 624, locotenenții 552, sublocotenenții 504, sergenții 144, caporalii 96, gregarii 72 corone pe an. Oficerii cari înainte de 48 au servit ca oficeri în armată ces. regescă mai capetă un adaus anual de 1200 corone, ear' cei distinși cu decorații din 48 orie meritați din alte considerante capetă pensie dublată.

Văduvele oficerilor capetă jumătate din pensia ce ar compete bărbaiilor lor, ear' suboficerii și gregarii orbi capetă peste pensie un adaus anual de 36 corone. Pe lângă acestea, în cas de mórte, veduva răposatului ori persóna care a îngrijit de înmormântarea lui capetă sub titlul speselor de înmormântare: pentru oficer de stat major 80 corone, pentru oficer 50, pentru suboficer și gregariu 30 corone.

Petrecere în Mesentea. Din prilejul sfințirii școlei celei noue gr. or. rom. din Mesentea (Mindszent, p. u. Teiuș), se arangează în Mesentea în favoarea școlei, o petrecere cu dans, la 22 Iulie v. (4 August st. n.). Inceputul la orele 2 1/2 d. a. Prețul de intrare: de persóna 1 cor., de familie 2 cor. Ofertele maritimose se primesc cu mulțămă și se vor cuita pe cale ziaristică.

Știri mărunte. Banca austro-ungară înființeză o nouă filială, în Panciova. Noua filială și va începe gestiunea la tómnă. — Avram Tomciu din Valeapai (Căraș-Severin), trăind rău în familie, s'a sinucis cu dinamit. A luat în gură o cartușă și i-a aprins apoi fitulur; în clipa următoare capul i-a sburat tot tanduri. — Linia ferată Sibiu — Turnul-roșu se va deschide la 1 August. — Ministrul de interne a oprit ziarul ruthene „Djilo” și „Galicianu” din Liemberg întrarea pe teritoriul ungar. — În portul Gaeddvigen (Svedia) pe corabia americană „Louise Adelaide” s'a întemplat corăbiei diminuată o mare eksplozie; bndemul corăbiei sburat în aer, patru ploaia de vămă și șese matrozi au fost uciși de eksplozie. Corabia a ars. — Mamele poloneze din provincia anepundă la Prusia și învață copii să nu răspundă nimic în școlă când li-se pun întrebările nemșese. — Aju-tantul Sultanului, beilul Nauri, trimis la Tibra în misiune politică, a fost asasinat zilele trecute. Se crede că beilul a căzut jertfă răsunării Arnăuților pentru arestarea șefului lor în luna trecută. — Profesorul din Bêrlad Ioan Popescu, originar din Transilvania, a răposat acolo alaltăieri.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător suplentă pentru lucrul de mână la școlă civilă de fete a Asociațiunii se publică concurs.

Doritoarele de a ocupa acest post au să prezenteze următoarele documente:

- atestat de botez;
- document despre calificățiunea cerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de învățător la școlele civile;
- o arătare despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;
- un atestat despre cunoștința în teorie și în praxă a lucrului de mână;
- să dovedescă, că vorbesc bine românesce și unguresce, eventual și nemșese.

Vor fi preferate acele concurente, cari — pe lângă calificăția din lucrul de mână — mai au calificăție și din ôcrare categorică de studii, în deosebi din grupul limbilor.

Învățătoarea suplentă primesce o remunerație anuală de 600 cor., solvită în rate lunare anticipative, și întregă întreținerea în internat.

Învățătoarea angajată va avé să deie directorului mână de ajutoriu la agendele internatului.

Postul este a se ocupa cu 1 Septembrie st. n. a. c.

Terminul de concurs expiră la 20 August st. n. a. c.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru lit. și cult. pop. rom. ținută în Sibiu la 11 Iulie 1901.

Șuluțu

Dr. Beu
secl. II.

FELIURIMI

Împărătesa Elisabeta — culegător tipograf. „Münchener Allgemeine Zeitung”, spune în unul din numerii trecuți, că răposata împărătesă și regină Elisabeta era nu numai scriitoare bună și poetă, ci se pricepea și la culegătoria de litere. Un volum de poezii ale sale, publicat chiar numai pentru membrii familiei, a fost cules de ea însăși. Exemplarele din acest volum sunt sume enorme pe câte un exemplariu de acesta.

Censor postelnic. În biblioteca teatrului „Theater an der Wien” din Viena se păstrează manuscrisul unei piese teatrale jucată prin anii patruzeci, în care eroul pieșei avea să zică într'un loc colegului seu care avea rol de chelner:

— Adă-mi un beafsteak!

Censorul a indus pe margo nota următoare: „La cas când piesa se va juca în zi de Vineri ori în altă zi de post, eroul are să zică următoarele;

— Adă-mi o porțiune de pesce!”

Cărți și reviste.

Anuarul școlii comerciale superioare gr.-or. române din Brașov pe anul școlar 1900—1901 (XXXII an al existenței școlilor), publicat de directorul Arseniu Vlaicu. (Brașov, tipariul tipografiei Ciurcu et. Comp.) Cuprinde: Curenții și razele electrice (I. Uni-tățile electrice, II Transmisiunea forții electrice) studiu de profesorul Aurel Ciortea; în partea a doua datele școlare, din cari estragem următoarele: Au funcționat 7 profesori definitivi (doi pentru musică și gimnastică, definitivi și la gimnasiu), 2 ajutoari (unul ordinar la școlă reală, unul suplitoriu la gimnasiu), 1 catechet pentru elevii de religiunea gr.-or. Elevii de religiunea gr.-cat. au avut catechet pe parochul M. Brumboiu din Tohanul vechiu, ear' elevii de alte confesiuni au primit instrucțiune de religie afară de institut. Desemnul a fost propus, în mod facultativ, de cătră profesorul Pavel Percea de la școlă reală. Elevii au fost înscriși 103, (în decursul anului au părăsit școlă 4); după religiune: 87 gr.-or., 13 gr.-cat., 2 ev. luth. și 1 rom. catolic; după locul născării: 21 din Brașov, 20 din comitatul Făgăraș, 18 din com. Brașov, 7 din com. Sibiu, 7 din Căraș-Severin, 5 din Treiscaune, 4 din România, câte 3 din com. Alba inferiără, Mureș-Turda, Selagiu, câte 2 din com. Hunedóra, Turda-Arieș, Arad, Torontal, Bistrița-Năsăud și câte unul din com. Târnava-mare și Cluj; după ocupațiunea părinților: 39 fii de agricultori și economi de vite, 22 fii de funcționari publici, 15 fii de comercianți și industriași, 14 fii de zileri și servitori, 5 fii de privatieri, pensioniști, etc., 4 fii de funcționari privați și 4 de altă categorie; după sporiul făcut în studii au fost clasificati cu calculul general: foarte bine 21, bine 14, suficient 19, nesuficient din câte un studiu 11, nesuficient din câte două studii 19, cu mai mulți nesuficienti 5. La examenul de maturitate, ținut în Maiu—Iunie, au fost admisi 13 abiturienți, dintră cari au obținut calculul general: foarte bine (din toate studiile) 1, bine 6, simplu matur 2, respins pe un an 1, avisat la examen de emendare în Septembrie 1, nu s'a prezentat la examen 1, amănat pe tómnă din cauză de morb 1. Stipendisti, internisti și alți beneficiați au fost 16; scutiți de didactru pe anul întreg 26, pe două trimestre 3, pe jumătate de an 6. Didactrul e 80 corone, taxa de primire (pentru cei cari intră în cl. I.) 8 corone, alte taxe 6 corone, ear' pentru fondul de pensine 10 corone. Anul școlar 1901—1902 se începe la 1 Septembrie v., înscrierile se fac în 31 August și 1—2 Septembrie.

Surdii aud. Nr. 27 al fôiei periodice „Die Illustrirte Welt”, Chiswick High Road, Nr. 626 Londra, W., conține o descriere asupra unei cure minunata contra surdității și vuetului în cap, care cură se pôte face acasă de pacient însuși și se aibă succes foarte bun. Ori-cine pôte primi un număr al acestei foi, trimițend adresa la redacțiunea aceleia.

La **Librăria Tipografiei arhiepiscopale din Sibiu** se află spre vânzare
Portretul (Phototyp - Lichtdruck) Excelenței
 Sale Inaltpreasfințitului Domn **Joan Metianu**
 Archiep. și Metropolit
 cu prețul de **2 corône** plus porto
 postal recomandat 55 fileri. * * * * *

Nr. 130/901.

[143] 1—3

CONCURS

La școlile centrale gr. or. române din Brașov sunt de ocupat următoarele posturi vacante:

a) La gimnasiu.

1. Un post de profesor pentru catedra de filologie clasică.
2. Un post de profesor pentru catedra de latină și alt studiu grupat cu latina.
3. Un post de profesor pentru catedra de Istorie și alt studiu grupat cu Istoria.
4. Un post de profesor pentru catedra de Geografie și alt studiu grupat cu Geografia.
5. Un post de profesor pentru catedra de Magiară și Română (său Germană).

b) La școala comercială.

6. Un post de profesor pentru limba magiară și germană în combinație eventual cu franceza.

c) La școlile primare.

7. Patru posturi de învățători.
- Terminul de concurs pentru toate aceste posturi este **10 August v. c.**

Toți concurenții vor adresa concursurile lor subsemnatei Eforii școlare însoțite de următoarele documente:

- a) că snt români de religie gr. or.
- b) că au purtare bună atât în privința moralității, cât și în relațiile lor civile;
- c) că sunt de constituție fizică firmă și deplin sănătoși;
- d) revers, că se vor conforma întru toate legilor și dispozițiilor noastre bisericești și școlare, precum și regulamentelor, ce sunt în vigoare;
- e) concurenții de sub 1—5 vor documenta calificarea profesională completă, conform art. de lege XXX din 1883 sau întru cât nu ar avea-o, să aibă cel puțin examen fundamental din specialitatea lor; preferenți vor fi cei cu calificare completă;
- f) concurenții de sub 6 vor documenta calificare conform regulamentului școlilor comerciale superioare din anul 1895;
- g) concurenții de sub 7 vor documenta, că au depus esamene de calificare învățătoresci cu calcul bun, că cunosc limba magiară și germană după recerintă și că posed cunoștințe teoretice și practice din desenul liniar, din gimnastică și grădinarit.

Beneficiile împreunate cu aceste posturi sunt:

1. Pentru profesorii ordinari în timpul serviciului provisoriu (prevădută în § 30 al legii de instrucțiune din 1883) salariu anual de 1800 cor., eară începând dela ocuparea definitivă a postului de profesor ordinar salariu anual de 2400 cor., cuinuenii de 200 cor., bani de cuartir 400 cor., anual și drept de pensie conform statutelor în vigoare la școlile noastre; pentru timpul serviciului ca profesor suplinitor 1600 cor., fără alte emolumente.

2. Pentru învățătorii suplenți salariu de 800 cor., anual, pentru învățătorii provisorii 1000 cor. anual, eară începând dela ocuparea definitivă a postului salariu de 1200 cor., anual, cinci cuinuenale á 120 cor., și bani de cuartir 240 cor., anual.

Brașov, din ședința Eforiei școlare ținută la 4/17 Iuliu v. 1901.

Eforia școlii centrale rom. ort. răsărit. Brașov.

Vasile Voinea președinte. **Arseniu Vlaicu** secretar.

Nr. 551/1901 protopr.

[137] 1—3

CONCURS

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Mediașului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Agârbiciu**, cu salariu de 600 cor. solviți din repartitiune, cuartir în edificiul școlii și lemne.
2. **Dârlos**, cu salariu de 600 cor. solviți din repartitiune, cuartir în edificiul școlii și lemne.
3. **Vorumloc**, cu salariu de 600 cor., solviți în suma de 446 cor., ca întregire dela stat, ear' restul de 154 cor., din repartitiune, cuartir în edificiul școlii și lemne.

Concurenții au să-și așternă cererile instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare cu copii la liturgie.

Mediaș, 8 Iulie 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mediașului în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Romul Mircea
protopresbiter.

MZ. 10.898/1901.

[138] 1—3

Kundmachung.

In Angelegenheit der Kommissation des Hermannstädter Hatterts wird hiemit verlautbart, dass laut Zuschrift des vorgehenden Richters ddo 23. Juli l. S. Z. 4221/901 folg. die richterliche Einführung in den neuen Besitz beendet ist und zur Aufnahme noch etwaiger weiterer Reklamationen und Ansuchen der Schlusstermin für den **27. Juli 1901 von 9 Uhr vormittags an** (im Rathhause) anberaumt worden ist.

Es werden daher die interessierten Grundbesitzer aufgefordert etwa noch nicht angemeldete Reklamationen gegen die erfolgte Zuteilung des Besitzes um hierauf bezügliche Ansuche am oben genannten Tage von 9 Uhr an im hiesigen Rathhause um so gewisser einzubringen, als später einlangende Reklamationen und Gesuche keine Berücksichtigung finden.

Zur Verhandlung der angemeldeten Reklamationen werden die betreffenden Grundbesitzer von Fall zu Fall abgesondert vorgezogen.

Hermannstadt, am 23. Juli 1901.

Der Magistrat.

Nr. 485/901

[136] 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului al doilea de paroch în parochia vacantă **Bălan**, protopresbiteratul Ungurașului, se scrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor dela stat, despre cari concurenții își pot lua informații dela comitetul parochial sau dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul indicat și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare pentru a cânta, respective a celebra și a cū-vēta

Fizeș-Sânpetru, 8 Iunie, 1901.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Pavel Roșca
protopresbiter.

Nr. 208

[139] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela următoarele școle din tractul protopresbiteral al M.-Oșorheiului se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare și anume:

1. **Erdő-Sângeorgiu**
2. **Gernesig**
3. **Medesfalău**
4. **Nasna**
5. **Petea de câmpie**, fiecare cu salariu de câte 600 cor., și locuință în edificiul școlii.

Concurenții să se prezinte în vr'o Duminecă sau sâmbătoare la biserică pentru a-și dovedi dexteritatea în cântări și tipic, căci cei aleși vor fi datori a ține strană și a instrui și pe elevi în cântările bisericești.

Petițiunile se instruesc în înțelesul §-lui 60 al „Regulamentului pentru organizarea învățământului în școlile populare din 1895“ și se adresează la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

M.-Oșorhei, 5 Iuliu 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al M.-Oșorheiului.

Nicolau Maneguțiu
protopresbiter

Nr. 293/1901.

[131] 3—3

CONCURS

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Abrudului se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“:

1. **Bucium-Cerbu**
2. **Bucium-Ișbita**
3. **Buninginea**
4. **Cărpiniș**
5. **Curulea**
6. **Roșia cu Corna**, salariu anual 600 cor. din repartitiune, și lemne de foc.

7. **Petrângeni** cu **Valea-Bulzului**, salariu 600 cor. și adecă 291 cor. interesele după obligațiunea de stat, ear' restul din fondul școlar, cuartir, grădina și lemne de foc.

7. **Trâmboie**, salariu anual 600 cor. din repartitiune și lemne de foc.

Cei-ce voesc a reflecta la posturile acestea au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare în comune spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, pentru-că cei-ce vor fi aleși sunt datori a cânta Dumineca și în sâmbători la strană, eventual a forma cor bisericesc cu copii de școlă.

Concurenții și vor subșterne cererile instruite conform legilor din vigoare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Abrudului în conțelegere cu comitetele parohiale. Abrud, 26 Iunie, 1901.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 207.

[104] 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei vacante **Sân-ger** din tractul ppresbiteral al M.-Oșorheiului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea dotațiunei preoțesci din partea statului.

Concurenții și pot lua informații mai ample la oficiul ppresbiteral și la comitetul parochial din localitate. Concursurile se instruesc în înțelesul § lui 15 din „Regulamentul pentru parohii“ și se adresează către oficiul ppresbiteral al tractului în termenul deschis.

Mureș-Oșorhei, 5 Iuliu 1901.

După înțelegere cu comitetul nostru parochial din Sânger.

Nicolau Maneguțiu
protopresbiter.

Nr. 206

[141] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea vacantei parohiei gr. or. din **Corunca**, tractul protopresbiteral al Mureș-Oșorheiului, se scrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Informații detaiate despre această parochie se pot lua dela comitetul parochial în fața locului și dela subsemnatul protopresbiter.

Competenții și vor trimite cererile lor concursuale, instruite în regulă la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Mureș-Oșorhei, 5 Iuliu 1801.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mureș-Oșorheiului în conțelegere cu comitetul parochial din Corunca.

Nicolau Maneguțiu
protopresbiter

Nr. 41

[128] 3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului învățătoresc din comuna **Rogoz**, din protopresbiteratul Solnocului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt: ajutoriu dela stat 400 cor., repartitiune dela popor 200 cor.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și înainta cererile lor concursuale, instruite conform normelor în vigoare Preaonor. oficiu protopresbiteral gr. or. al Solnocului, în termenul indicat. Apoi sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare în comuna respectivă la sfta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Din ședința estra-ordinară a comitetului parochial, ținută în Rogoz la 29 Iunie v. 1901.

I. Herman paroch, ca preș. com. par. **Ioan Cosma** not. comit. parochial.

Vidi!

S. Cupșa
protopresb.

Nr. 325—1901.

[129] 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătoresci la școlile populare din comunele: **Nadăș-română**, **Urișul-superior**, **Idicel-sat**, și **Idicel-pădure**, **Potoc**, **Măreș**, **Săcalul de pădure**, **Dumbrava**, **Mureș-Cușd**, **Poleși** și **Lueriu**, fiecare împreună cu un salariu anual de câte 600 cor., cuartir și lemne de foc, — se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român“.

Petenții vor ave a-și așterne suplicile concursuale, instruite în sensul legilor, subscrisului, p. u. Szász-Régen.

Informații detaiate se pot trage dela oficiul protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Reghin.

Reghinul-săsesc, 4 Iuliu 1901.

Galaction Șagău
protopresb.

Nr. 294/1901.

[130] 3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de învățătoriu la școala din **Abrud**, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Salariul împreună cu acest post este 600 cor. solvite în rate lunare anticipative și adecă 600 cor. din cassa bisericești, ear' restul din cassa orașului, cuartir și lemne de foc și pentru-că acest post este împreună cu cantoralul, învățătorul va trage și venitul cantoral cel puțin de 300 cor.

Cei-ce voesc a reflecta la acest post au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare în comună spre a și arăta dexteritatea în cântări și tipic și își vor subșterne cererile conform normelor din vigoare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Vor fi preferenți cei calificați în musica vocală și instrumentală.

Oficiul protopresbiteral al Abrudului în conțelegere cu comitetul parochial.

Abrud, 28 Iunie, 1901.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 340/1901 prot.

[111] 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile comunelor mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighișorei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

1. **Sighișora**, postul învățătoresc clasa I. cu salariu anual de 600 cor., și anume 412 cor. din cassa alodială în rate lunare decursive, ear' restul din repartitiune, cuartir gratuit în edificiul școlii și lemnele necesare de foc; postul învățătoresc clasa a II-a cu salariu anual de 600 cor., și anume: 470 cor. din cassa alodială în rate lunare decursive, ear' restul din repartitiune, cuartir gratuit în edificiul școlii și lemnele necesare de foc, plus trei stângini de lemne de stejar, în natură.

2. **Boiul-mare**, cu salariu anual de 600 cor., cuartir gratuit în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

3. **Hetur**, cu salariu anual de 600 cor. cuartir gratuit în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

4. **Feleg**, cu salariu anual de 600 cor., și anume: 200 cor. prin repartitiune dela popor, 400 cor. dela stat, cuartir gratuit în edificiul școlii, lemnele necesare de foc și grădină.

5. **Vidacut-român**, cu salariu anual de 600 cor., și anume: 300 cor. prin repartitiune dela popor, 300 cor. ajutoriu dela Prea-veneratul Consistoriu arhiepiscopesc, cuartir gratuit cu două încăperi corăspundătoare în edificiul școlii, lemnele necesare de foc, grădină, și în fine cuinuenalele după serviciul prestat la acesta școală normat prim lege.

6. **Seleșul-mare**, cu salariu anual de 600 cor., și anume: 80 cor. prin repartitiune dela popor, 520 cor. ca ajutoriu de întregire dela stat, cuartir gratuit în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

Reflectanții la aceste posturi cu îndatorirea a provede instrucțiunea școlarilor dela 6—12 și celor dela 12—15 ani și a ține în Dumineci și sâmbători, — cei din Sighișora în mod perondătoriu — strană în biserică, să-și așternă petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigoare, subscrisului oficiu protopresbiteral până la termenul indicat cu îndatorirea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale — preferindu-se cântăreții buni.

Sighișora, 24 Iunie, 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișorei, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan.

Nr 331.

[127] 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III a **Poiana** cu filia **Găureni**, se scrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cōla B. pentru completarea venitelor preoțesci de la stat.

Informații se pot primi de la comitetul parochial și de la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile instruite conform legilor subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul indicat și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare în biserică spre a cânta respective a celebra și cūvēta.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Albei-Iulie în conțelegere cu comitetul parochial.

Alba-Iulia, 15 Iunie 1901.

Florian Rusan
protopresbiter.